

A GYIMESVÖLGYI CSÁNGÓ MAGYAROK HITVILÁGA

A kötet anyagát gyűjtötte és összeállította
ANTAL MÁRIA

GENERAL PRESS KIADÓ

ALAPÍTVÁ 1988-BAN

TARTALOM

Ajánlás	5
VILÁGKÉP	11
Másvilág	13
A természeti világ	16
Égitestek	16
Nap, imák a naphoz	16
Hold, imák a holdhoz	18
Csillagok	21
Égtájak	22
Szivárvány	22
Természeti jelenségek	23
Villámlás, dörgés, nagyidő	23
Szél	25
Föld, földrengés	26
Növényvilág, növénytermesztés	27
Termesztett növények	27
Vadnövények	28
Állatvilág, állattenyésztés	30
Háziállatok	30
Egyéb állatok	32

Az emberi test részei	34
Történeti mondák, legendák, eredetmondák	36
Gyimesre és környékére vonatkozó történeti mondák . .	36
Egyéb mondák, legendák, vallásos tárgyú történetek . .	39
Természetfeletti lények	56
Forgószél, szépasszony	56
Hazajáró halott	61
Kincsőrző szellem	69
Kísértet	73
Lidérc	79
Ördög	91
Rekegő	96
Sárkány	98
Törpék	102
Természetfeletti erővel rendelkező emberek	103
Boszorkány és szépasszony	103
Halottlátó	133
Igéző	138
Román pap	139
Táltos, tudományos, jós	141
Tudós pásztor	143
Mitikus állatok	144
Béka	144
Házikígyó	147
Víziborjú	148
Szerelem, házasság, családi élet	148
Tilalmak, előjelek, jóslatok	151
Gyerekszülés, kisgyerek, keresztelő	153
Halál, halott, élet a halál után	157
Álomfejtés	161
Jeles álmok	165

Jeles napok, nevezetes időszakok	168
A hét napjai	168
Ünnepnapok	170
AKCIÓK	185
Jóslás	187
Babozás, babvetés	187
Kártyavetés	189
Az emberi élet különböző szakaszaira vonatkozó jóslások	191
Születés	191
Házasság	192
Halál	193
Időjárás jóslása	193
Serkentés	194
Szerelem, házasság	194
Gyermeknevelés	195
Egészség, szépség	195
Rontás	196
Rontásról általában	196
Szerelem, házasság	198
Emberi betegségek	204
Tejhaszon elvétele	207
Gyógyítás	208
Ráolvasás	208
Vízvetés	210
Ónöntés	216
Árpa learatása	219
Egyéb gyógymódok	221
Megelőzés	224
A tejhaszon elvételének megelőzése	224

A csecsemőkorhoz kötődő megelőző eljárások	225
Elhárítás, védekezés	227
Nagyidő	227
Hiedelemlények rontásának elhárítása	230
Védekező eljárások	232
Legendák, vallásos tárgyú elbeszélések	233
Archaikus népi imák, verses legendák	249
Adatközlők mutatója	299
Szójegyzék	301
A szerkesztésről	311